

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
1 У. 8558/20
20.01.2023. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Зорице Китановић, председника већа, Елене Петровић и Тије Бошковић, чланова већа, са судским саветником Јасмином Ристић, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужилаца АА из ..., ... и ББ из ..., ..., чији је заједнички пуномоћник Небојша Црногорац, адвокат из Београда, Улица кнез Михаилова број 10, поднетој против Министарства финансија Републике Србије, ради поништаја решења број: 46-00-00038/2020-13 од 05.03.2020. године, у предмету враћања имовине, у нејавној седници већа, одржаној дана 20.01.2023. године, донео је

П Р Е С У Д У

I Тужба СЕ ОДБИЈА.

II ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Оспореним решењем одбачен је захтев АА и ББ, обоје из ..., за поништај правноснажног делимичног решења Агенције за реституцију, подручна јединица Београд, број: 46-010187/2012 од 01.04.2019. године као поднет од неовлашћеног лица.

Тужиоци су дана 03.06.2020. године поднели тужбу Управном суду преко пуномоћника, којим су оспорили законитост оспореног решења туженог органа као и решења број: 46-00-00038/2020-13 од 06.03.2020. године и решења број: 46-00-00038/2020-13 од 09.03.2020. године. Како се једном тужбом не може оспоравати законитост три управна акта, то је суд раздвојио поступке тако да се поступак по тужби поднетој против решења број: 46-00-00038/2020-13 од 09.03.2020. године води под бројем У 8613/20, по тужби поднетој против решења 46-00-00038/2020-13 од 05.03.2020. године води под бројем У 8558/20, а по тужби против решења број 46-00-00038/2020-13 од 06.03.2020. године води под бројем У 8612/20.

У поднетој тужби, тужиоци оспоравају законитост решења туженог органа. Наводе, између осталог да су постојали законски разлози за обавезно поништавање оспореног решења у целости, по члану 183. став 3. Закона о општем

управном поступку, јер је првостепени орган донео решење које је директно супротно материјалном закону, члану 10. Закона о враћању имовине и обештећењу, којим је између осталог прописано да стицалац имовине, који је, након подржављења имовине, у складу са законом, стекао право својине, остаје власник и држалац ствари и да његова стечена права не смеју бити повређена. Та законска одредба подразумева обавезу органа да провери и утврди да ли је треће лице, до доношења решења о реституцији, стекло право својине без обзира на правни основ укључујући и одржај. Указују да су стекли право својине на предметним непокретностима по два правна основа и то да су скоро 20 година пре доношења решења о реституцији закључили ваљан правни посао, судски оверен Уговор о промету непокретности који је испуњен у целости од обе уговорне стране и тада пре скоро 20 година су ушли у посед и све време до данас, у поседу су предметне непокретности, а такође Служби за катастар непокретности су поднели захтев за укњижбу неколико година пре доношења решења о реституцији. Поред тога, право својине тужиоци су стекли по сили закона одржајем на основу члана 20. у вези са чланом 33. Закона о основама својинско правних односа јер су скоро 20 година у законитој и савесној државини предметне непокретности. Са изнетог, Република Србија је пре 20 година, отуђењем непокретности изгубила све атрибуте права својине на предметним непокретностима и држања, коришћења и располагања, па стога није могла ту имовину ни да враћа у поступку реституције. Са изнетих разлога, предложили су да суд након одржане усмене јавне расправе у спору пуне јурисдикције одлучи те донесе пресуду којом ће да поништи као незаконито оспорено решење и решење Агенције за реституцију ПЈ Београд, број: 46-010187/2012 од 01.04.2019. године и захтев за реституцију одбити, те обавезати туженог да тужиоцима накнади трошкове поступка у износу од 39.000,00 за састав тужбе са законском затезном каматом од пресуђења па до исплате у року од 15 дана под претњом извршења.

У одговору на тужбу тужени орган је остао у свему при разлозима датим у образложењу оспореног решења и предложио је да суд тужбу одбије као неосновану.

Решавајући овај управни спор без одржавања усмене расправе, сагласно одредби члана 33. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), будући да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања и испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у складу са чланом 41. став 1. истог закона, Управни суд је, након оцене навода тужбе, одговора на тужбу и списка предмета ове управне ствари, нашао да тужба није неоснована.

Из образложења оспореног решења и списка предмета ове управне ствари произлази да су дана 20.01.2020. године АА и ББ, обоје из ... поднели захтев за поништај правноснажног делимичног решења Агенције за реституцију, ПЈ Београд, број: 46-010187/2012 од 01.04.2019. године у смислу члана 183. став 3. Закона о општем управном поступку и члана 10. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу. У захтеву је између осталог наведено да поништај траже јер су они власници имовине, да нису знали нити су могли знати за постојање поступка реституције, да су за њега случајно сазнали 25.12.2019. године, да се из решења може закључити да је орган имао сазнање за постојање Уговора о стицању права својине од стране АА као и да је поднет захтев за упис наведене непокретности три године пре доношења решења о

реституцији. Поред тога, указали су да су право својине стекли по основу Уговора о промету непокретности и по основу одржаја па су предложили да другостепени орган у целисти поништи незаконито решење Агенције за реституцију. Оцењујући испуњеност услова за примену члана 183. став 3. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", број 18/16 и 95/18 - аутентично тумачење), тужени орган је нашао да тужиоци нису били странке у поступку у коме је донето решење чији поноштај се тражи. Наиме, решењем Агенције за реституцију, ПД Београд од 01.04.2019. године усвојен је захтев ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ, сви из ... са по 1/6 идеалног дела и ЕЕ са 1/3 идеалног дела на национализованој непокретној имовини. Како тужиоци нису биле странке у окончаном поступку враћања имовине, то по налажењу туженог органа немају ни активну легитимацију за подношење захтева у смислу члана 183. став 1. Закона о општем управном поступку, са којих разлога је одлучено као у диспозитиву оспореног решења.

Одредбом члана 183. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", број 18/16 и 95/18 - аутентично тумачење), прописано је да ће другостепени орган или надзорни орган решењем на захтев странке или по службеној дужности у целини или делимично поништити коначно решење: 1) ако је донето у ствари из судске надлежности или у ствари о којој се не одлучује у управном поступку; 2) ако би се његовим извршењем могло проузроковати неко кривично дело; 3) ако његово извршење уопште није могуће; 4) ако је донето без захтева странке (члан 90. став (5) овог закона), а странка накнадно није изричито или прећутно пристала на решење; 5) ако је донето као последица принуде, изнуде, уцене, притиска или других недозвољених радњи; 6) ако садржи неправилност која је по изричитој законској одредби предвиђена као разлог ништавости; 7) ако је решење донео стварно ненадлежни орган, изузев Владе, а није реч о разлогу за поништавање из тачке 1) овог става; 8) ако је у истој управној ствари раније донето правноснажно решење којим је управна ствар друкчије решена; 9) ако приликом доношења решења није правилно спроведен поступак за давање претходне или накнадне сагласности или мишљења другог органа (члан 138. овог закона); 10) ако је решење донео месно ненадлежни орган; 11) ако решење уопште не садржи или садржи погрешно упутство о правном средству. Решење ће се поништити увек због разлога наведених у тач. 1)-6), у року од пет година од коначности решења због разлога наведених у тач. 7)-9), и у року од годину дана од коначности решења због разлога наведених у тач. 10) и 11). (став 2.) Другостепени орган или надзорни орган ће решењем, по службеној дужности, у целини или делимично поништити коначно решење ако у њему није уопште или није правилно примењен материјални закон, други пропис или општи акт. Решење ће се поништити у року од годину дана од коначности решења. (став 3.)

Одредбом члана 10. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу ("Службени гласник РС", бр. 71/2011, ... 88/15), прописано је да стичалац имовине коју је, након подржављења имовине, у складу са законом, стекао право својине, остаје власник и држалац ствари, и његова стечена права не смеју бити повређена.

Одредбом члана 39. истог закона, прописано је да је странка у поступку лице по чијем је захтеву покренут поступак или које има правни интерес, обвезник, као и републички јавни правобранилац.

Одредбом члана 33. Закона о основама својинскоправних односа ("Службени лист СФРЈ", бр. 6/80, 36/90), "Сл. лист СРЈ", бр. 29/96 и "Службени гласник РС", бр. 115/2005) је прописано да се на основу правног посла право својине на непокретности стиче уписом у јавну књигу или на други одговарајући начин одређен законом.

Имајући у виду чињенично и правно стање предметне и управне ствари, правило је по оцени суда тужени орган оспореним решењем одбацио захтев АА и ББ, обоје из ... за поништај правноснажног делимичног решења Агенције за реституцију, подручна јединица Београд, број: 46-010187/2012 од 01.04.2019. године као поднету од неовлашћеног лица. Ово са разлога што тужиоци уз поднети захтев нису приложили доказе да су били странке у управном поступку у коме је донето решење чији поништај траже, односно нису имали својство странке у смислу цитиране одредбе члана 39. Закона о враћању одузете имовине односно обештећењу, односно лице по чијем захтеву је поступак покренут или лица која имају правни интерес да као стицаоци предметне непокретности након њеног подржављења у смислу члана 10. тог закона, учествују у истом поступку као заинтересована лица. Ово посебно имајући у виду да осим достављених уговора, тужиоци нису приложили доказ да су јавној евиденцији на предметној непокретности уписани као њени власници, који упис има конститутиван карактер за стицање права својине на непокретности правним послом, у смислу цитиране одредбе члана 33. Закона о основама својинскоправних односа.

Суд је нашао да су без утицаја за другачију оцену законитости оспореног решења, наводи тужилаца да су право својине на тој непокретности стекли путем одржаја. Ово са разлога, што се стицање права својине на наведени начин не може утврђивати у управном, већ само у парничном поступку пред надлежним судом, а тужиоци уз поднети захтев нису доставили доказ којим је то право правноснажно утврђено.

Суд је ценио остале наводе тужбе, па налази да ови наводи нису основани, са довољних и јасних разлога датих у образложењу оспореног решења, које овај суд прихвата као правилне и на закону засноване, због чега их није посебно образлагао.

Одлучујући о предлогу тужиоца да суд реши ову управну ствар у спору пуне јурисдикције, Управни суд налази да исти није основан. Ово стога што је оспорено решење правилно и на закону засновано, па нису испуњени услови за његов поништај, а тиме ни могућност да суд, у смислу одредбе члана 43. став 1. Закона о управним споровима пресудом реши ову управну ствар, јер је претпоставка за решавање у спору пуне јурисдикције претходна оцена суда да акт треба поништити.

Са изнетих разлога, налазећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је, применом одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу I диспозитива пресуде.

Суд је одбио захтев тужилаца за накнаду трошкова управног спора, с

обзиром на њихов успех у истом, па је применом одредби члана 67. и 74. Закона о управним споровима, сходно применом одредбе члана 153. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11...18/20), одлучио као у ставу II диспозитива.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 20.01.2023. године, 1 У. 8558/20

Записничар
Јасмина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Зорица Китановић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ТТ